

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-05-03--05**

Akutkliniken
Klinik

Skånes Universitetssjukhus Lund
Ort

Ingmarie Hässler, Lennart Svensson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Skånes Universitetssjukhus (SUS) består av de tidigare sjukhusen i Lund respektive Malmö. Akutkliniken har verksamhet både i Lund och Malmö och deras akutmottagningar tillhör samma verksamhetsområde med gemensam verksamhetschef men med separata enhetschefer och studierektorer.

Nedanstående rapport avser akutkliniken i Lund, vg se separat rapport avseende akutkliniken Malmö.

Akutkliniken i Lund har ett upptagningsområde om ca 300 000 personer och ett patientflöde på ca 63000 pat/år.

Akutläkarna arbetar linjelöst inom de tidigare specialiteterna kirurgi, urologi, neurologi, och internmedicin. Patienter inom ortopedi, barnmedicin, ÖNH, gynekologi/obstetrik och ögon handhas vid separata jourlinjer och bedöms och behandlas inte av akutläkare.

Akutläkarna deltar vid barntrauma men det finns en separat jourlinje för övriga barnkirurgiska patienter som bemannas av barnkirurger.

Akutläkarna är organiserade i prioriteringsteam som leds av specialist i akutsjukvård/senior ST läkare i akutsjukvård. Arbetstiden är förlagd ffa 0800-2100 vardag och helg. Kliniken bemannar också några nattpass/vecka.

Det finns skriftliga riktlinjer för ST utbildningens genomförande och utvärdering.

Sidoutbildningar planeras in enligt målbeskrivningen, dock saknas en barnkirurgi placering. Ortopedi placeringen är mycket knappt tilltagen med tanke på att tjänstgöringen i övrigt inte innefattar ortopediska skador.

Kliniken har ett patientflöde som väl motsvarar målbeskrivningens krav däremot är bredden inte tillräcklig. Detta medför att sidoutbildningarna inom relevanta specialiteter (ffa barnkirurgi och ortopedi) behöver utökas för att ST läkarna ska kunna uppnå målbeskrivningens krav.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

11 specialister i akutsjukvård är verksamma på akutkliniken SUS Lund. En docent i akutsjukvård som är specialist i akutsjukvård är knuten till kliniken. Kliniken har 18 ST läkare anställda, de flesta av dessa har akutsjukvård som basspecialitet.

Samtliga huvudhandledare är specialister i akutsjukvård och har genomgått handledarutbildning. Studierektor är specialist i akutsjukvård och har en skriftlig uppdragsbeskrivning. Det finns skriftliga instruktioner för handledning av ST-läkare.

Det genomförs regelbundna handledarträffar för ST-handledarna. ST-läkare erhåller klinisk handledning framförallt av specialister i akutsjukvård. Det finns tillräckligt många läkare som är specialister i akutsjukvård för att adekvat handledning inklusive instruktionshandledning ska kunna ges.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Akutmottagningens lokaler är otillräckliga med tanke på patientflödet. Antalet övervakningsplatser är för få. Avståndet till CT medför att ett modernt akut omhändertagande av svårt sjuka patienter och traumapatienter försvåras. Det finns enbart en ultraljudsenhet vilket komplicerar ffa för ST-läkarna att tillgodogöra sig ultraljudskompetens.

ST-läkarna har ingen egen fast arbetsplats där de kan arbeta ostört.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram som följs upp regelbundet och revideras vid behov i samråd med studierektor och handledare. Det finns också individuella utbildningsprogram för samtliga legitimerade läkare som arbetar vid enheten en längre tid.

ST är i stort upplagd enligt SWESEMs rekommendationer där randningar varvas med arbete på akutmottagningen. Kliniken har ett utbyte med region Själland vilket medför en möjlighet för sex månaders anestesirandning i Danmark. Man strävar också efter en tre månader lång randning vid akutmottagningen i Ystad för att ST

läkarna även ska erfara arbete vid ett mindre sjukhus. I nuläget utgörs 50% av tjänstgöringen av randningar vilket kan anses vara i överkant då det medför att tiden som akutläkare på akutmottagningen förkortas.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Alla ST läkare har en huvudansvarig handledare. Handledarsamtalen är inte schemalagda men genomförs regelbundet och utgår från det individuella utbildningsprogrammet. Under en del randningar har ST läkare begränsad eller ingen tillgång till handledare. Uppföljning av randningar genomförs inte alltid. ST kollegier genomförs två ggr/ST tid. Utöver det bedöms ST läkaren även kontinuerligt vid minst sex tillfällen per år i form av tex deltentamina eller minicex. Det finns skriftliga riktlinjer för bedömningsmetoderna som är välkända. Enhetschef och studierektor håller regelbundna utvecklingssamtal med ST läkarna. Vid brister i ST läkares kompetens har åtgärdsplaner upprättats. Det finns en utbredd handledarkultur med ett generellt intresse även för klinisk handledning vilket innebär att handledning och återkoppling införlivats i den dagliga verksamheten.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Ett genomarbetat internutbildningsprogram finns som utgår från målbeskrivningen och omfattar ca 20 halvdagar och löper över en 2 årsperiod. Detta program erbjuds samtliga ST- läkare på akutkliniker i region Skåne och planeras in i schemat. ST läkarna förväntas genomföra deltentamina årligen och programmet ställer som lokalt krav att minst en deltentamina ska ha genomförts under ST utbildningen. ST läkarna håller utöver detta utbildning för varandra en gång per vecka med skriftlig återkoppling. Externa kurser erbjuds enbart i begränsad omfattning. Studierektor samordnar ST- läkarnas externa och interna utbildning.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Inom ramen för internutbildning erbjuds utbildning för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Det finns goda förutsättningar för att genomföra ett skriftligt arbete efter vetenskapliga principer. En docent i akutsjukvård är knuten till kliniken och fungerar som vetenskaplig handledare. Flertalet på enheten utförda forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift och presenterats på vetenskapliga möten de senaste två åren. Det finns goda förutsättningar för att genomföra och redovisa ett kvalitetsarbete.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST läkarna håller utbildning för varandra en gång per vecka med skriftlig återkoppling. Kliniskt ges regelbundet möjlighet till bedömning av ST läkarens kommunikativa kompetens och återkoppling sker. Regionen erbjuder kurs i ledarskap och inom ramen för denna ges handledning i ledarskapskompetens. Återkoppling sker. I dagsläget ges begränsad möjlighet för ST läkare att handleda under handledning. ST läkare handleder dock idag AT läkare och underläkare, ofta med specialist i akutsjukvård närvarande, och goda förutsättningar finns för att kunna införliva detta moment i den dagliga verksamheten. Det finns tillgång till ett fördjupat ledarskapsprogram. (ledarskaps ST)

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

Styrkor

- Kliniken har ett genomarbetat internutbildningsprogram och en på kliniken mycket uppskattad, engagerad och drivande studierektor.
- Akutläkare som begrepp har ett gott stöd både regionalt och lokalt.
- Kliniken uppvisar ett gott utbildningsklimat med en vilja och med planer på fortsatt utveckling.
- Akutläkarstaben växer och redan idag uppvisar kliniken en relativt god tillgång på specialister i akutsjukvård

Svagheter

- ST-utbildningsprogrammet täcker knappt områdena barnmedicin/kirurgi och ortopedi
- Externutbildning får troligen för litet utrymme.
- Lokaler och utrustning är inte ändamålsenliga
- Handledare erbjuds inte på alla randningar.
- På grund av extrem platsbrist på sjukhusets avdelningar förekommer det regelbundet att patienter som ligger kvar på akutmottagningen i timmar/dagar. Detta är ett stort arbetsmiljöproblem och en klar patientsäkerhetsrisk.

Förbättringspotential

- Se över samarbetsmöjligheter Malmö/Lund för komplettering av patientunderlag. Se över och justera randningar så att dessa följer SWESEMs rekommendationer. Detta innebär också en möjlighet att korta ner/ta bort icke nödvändiga randningar till förmån för utökning av randningar inom områden som idag inte täcks av utbildningsprogrammet.
- Rutiner ska utarbetas så att alla ST läkare alltid får en namngiven handledare på alla randningar.
- Extern utbildning bör erbjudas i större omfattning så att ST läkare i Lund får samma förutsättningar som ST läkare får i Malmö.
- Kliniken bör se över möjligheter till förbättring av lokaler och utrustning